

NOËL D'EUROPE

VOCAAL ENSEMBLE THE GENTS

o.l.v.

Béni Csillag

Euwe de Jong & Sybolt de Jong
orgel & harmoniums

DECEMBER 2013

PROGRAMMA NOËL D'EUROPE

PARIJS – NOTRE DAME – 13de eeuw

The Gents/De Jong & De Jong

Conditor alme siderum (Hymne)

Guillaume Du Fay (ca. 1397 – 1474)

The Gents

Viderunt omnes (Organum)

Perotinus Magnus (ca. 1160 – 1230)

The Gents/De Jong & De Jong

Il est né le Divin enfant

Sybolt de Jong (1961)

The Gents

Ave virgo virginum (Conductus)

Anonymous (13de eeuw)

VENETIË – SAN MARCO - 17de eeuw

The Gents/De Jong & De Jong

O Magnum Mysterium

Giovanni Gabrieli (1555 – 1612)

De Jong & De Jong

Pastorale – Allegro

(uit Concerto di Natale opus 6 no. 8 in g-klein)

Arcangelo Corelli (1653 – 1713)

The Gents/De Jong & De Jong

Dormi, dormi

Enwe (1956) / Sybolt de Jong

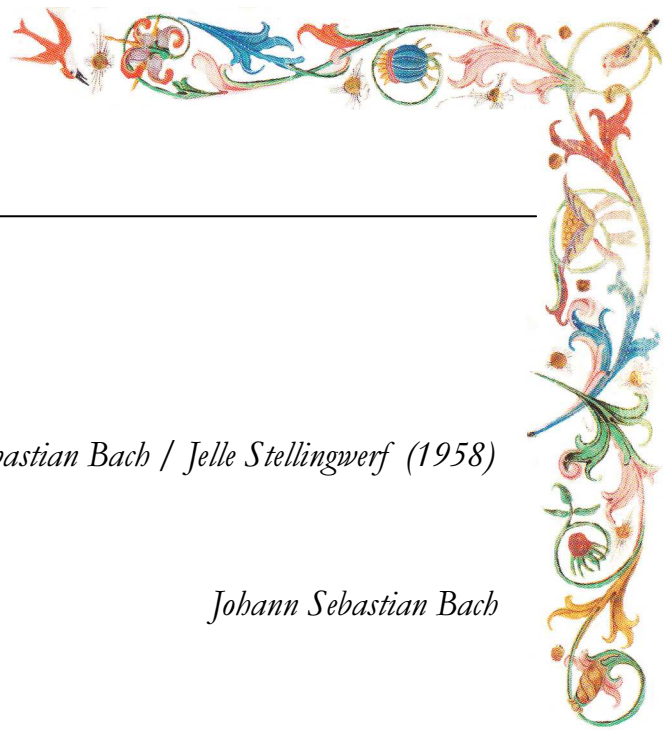
LEIPZIG – THOMASKIRCHE - Bach en Mendelssohn

Nun komm der Heiden Heiland

Johann Sebastian Bach (1685 – 1750)

- ♦ Koraal BWV 62 - *The Gents*
- ♦ Koraalpreludium BWV 659 - *De Jong & De Jong*
- ♦ Koraal BWV 62 - *The Gents*

PAUZE

LEIPZIG – THOMASKIRCHE vervolg

The Gents/De Jong & De Jong

Ich steh' an deiner Krippen hier

Johann Sebastian Bach / Jelle Stellingwerf (1958)

The Gents

O Jesulein Süß

Johann Sebastian Bach

De Jong & De Jong

* Preludium en Fuga in C BWV 34/5 & 29/2 *Johann Sebastian Bach / arr. Sybolt de Jong*
Utrecht 13 december / Helmond 20 december / Groningen 23 december (Bach of Mendelssohn)

* Arioso 'Ja es sollen wohl Berge weichen'

(uit Elias op. 70)

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847) / arr. Sybolt de Jong

Middelstum 14 december / Amsterdam 21 december

Rotterdam 21 december / Groningen 23 december (Mendelssohn of Bach)

* Fuga in a-klein BWV 947

Johann Sebastian Bach / arr. Sybolt de Jong

Heerlen 22 december / Den Bosch 22 december

** afhankelijk van de locatie*

TALLINN - Tulev en Pärt

The Gents

Summer Rain

Toivo Tulev (1958)

The Gents

Most Holy Mother of God

Arvo Pärt (1935)

RODEN

The Gents/De Jong & De Jong

Nu zijt wellekome

Euwe de Jong

Tegenwoordig kennen we veel muzikale topcentra op het terrein van kerkmuziek. Dat is niet altijd zo geweest. In de Middeleeuwen waren er maar een paar plaatsen waar kerkmuziek van importantie (lees: meerstemmig!) werd beoefend. In de 13de eeuw was de Notre-Dame in Parijs het muzikale centrum; in de vroege 17de eeuw was de kerkmuziek van San Marco in Venetië van het allerhoogste niveau. Gaandeweg komen er meer centra bij, maar door toedoen van Johann Seb. Bach steekt Leipzig er in de 18de eeuw – bij nader inzien – bovenuit. In onze tijd is met geen mogelijkheid te zeggen waar HET gebeurt. Uit het grote aanbod hebben we Tallinn (Estland) genomen. Waarom? De Estse componist Arvo Pärt laat op fijnzinnige wijze het verleden herrijzen. De eindeloosheid van de muziek van de Middeleeuwse componisten horen we terug in zijn creaties. In dit programma hoort u muziek voor advent en kerst gecomponeerd door componisten uit diverse Europese muzikale centra van de 13de eeuw tot heden.

PARIJS – NOTRE DAME – 13de eeuw

Parijs was in de 13de eeuw het centrum van de Europese muziekunst. Gecentreerd rond de in aanbouw zijnde Notre-Dame kathedraal (eerste steen is in 1163 gelegd door Paus Alexander III) waren talentvolle monnik-componisten werkzaam! Naam en faam had Perotinus Magnus (de Grote). Zijn *organa* (lett. samenklinken) waren beroemd. Nadien was zijn (vaak complexe!) werk slechts theoretisch bekend, om pas vanaf het vierde kwart van de 20ste eeuw weer af en toe te worden uitgevoerd.

Conditor alme siderum (Hymne) Guillaume Du Fay (ca. 1397 – 1474) *The Gents/De Jong & De Jong*

Du Fay is geboren in een tijd dat de roem van de Middeleeuwse Notre Dame-componisten allang was vervlogen. De muziek van Perotinus en collega's werd zelfs als barbaars beschouwd. Maar de muziek van Du Fay – de beroemdste componist van het begin van de Renaissance – wordt regelmatig nog 'geprogrammeerd' in de liturgische vieringen van de Parijse Notre-Dame. Zijn *Conditor alme siderum* voor Advent wordt daarbij als *introit* (openingszang) gebruikt. De compositie kent een eenvoudige structuur: de eenstemmige gregoriaanse melodie wordt afgewisseld met een driestemmige zetting.

De uitvoering die u gaat horen is ten dele authentiek: de gregoriaanse melodie wordt gezongen door The Gents, de meerstemmige variant wordt vertolkt door de harmoniumspelers. Een afwisseling vocaal – instrumentaal was een gangbare uitvoeringspraktijk in de vroege Renaissance.

Maar zó als u het gaat horen hebben de tijdgenoten van Du Fay het in elk geval nooit gehoord: het harmonium is uit de 19de eeuw, en de zangers van The Gents zijn allesbehalve monniken.

Conditor alme siderum,
Aeterna lux credentium,
Christe, redemptor omnium,
Exaudi preces supplicum.
Heilige sceppe der sterren
ewich licht der geloviger
criste onse alre verlosser
Verhoer die bede der ynniger

Qui condolens interitu
Mortis perire saeculum
Salvasti mundum languidum,
Donans reis remedium
Die mede drovich waerste
om dat die werelt soude
vergaen mitten verdervende doot
so hebstu gesont gemaect
die sieke werelt
gevende den misdadigen hulp

Vergente mundi vespere
Uti sponsus de thalamo
Egressus honestissima
Virginis matris clausula.
Als dat eynde des werelts toequam
bistu uutgegaeuten slote des
eerbaersten moeder ende maget
als een brudegom uut sijne slaepcamer.

Cuius forti potentiae
Genu curvantur omnia,
Caelestia, terrestria
Nutu fatentur subdita;
Voer wes stercke mogentheit
alle knyen worden gebogen
die hemelsche ende aertsche dingen
belien hem onderdanich te wesen mit
alre vlite

Viderunt omnes (Organum) Perotinus Magnus (ca. 1160 – 1230) *The Gents/De Jong & De Jong*

In de Middeleeuwen werd alleen op feestdagen meerstemmig gezongen! Maar dan pakte men ook uit. Het *Viderunt omnes* (tekst gebaseerd op psalm 97) werd waarschijnlijk voor het eerst gezongen op de eerste kerstochtend van 1198, in een half afgebouwde Notre-Dame.

Aan het stuk ligt een Gregoriaanse melodie ten grondslag. Deze melodie wordt door de laagste stemmen van het koor hoorbaar gemaakt. Maar het is lastig om de melodie – ook al zou u deze door en door kennen – te herkennen: de componist heeft een aantal noten van de originele melodie extreem verlengd. Boven zo'n lange noot (en lang is ECHT lang) zingen de bovenste stemmen eindeloze versieringen. Zoals Middeleeuwse monniken de beginletter van een nieuw bijbelvers kunstig versieren, zo versieren de zangers de individuele melodietoon. De muziek klinkt 'eindeloos': er was slechts op kerkelijke feestdagen meerstemmigheid te horen en dan neem je uiteraard de tijd!

*V*iderunt omnes fines terrae
salutare Dei nostri.
Jubilare Deo omnis terra.
Notum fecit Dominus
salutare suum,
ante conspectum gentium
revelavit justitiam suam.

Alle einden van de aarde hebben gezien
het heil van onze God.
Jubelt God, alle landen
de Heer heeft bekend gemaakt
Zijn Heil,
Voor het aangezicht van de volken
heeft Hij Zijn gerechtigheid geopenbaard.

Psalm 97

Il est né le divin enfant Sybolt de Jong (1961) *The Gents/De Jong & De Jong*

In 2009 verscheen een cd met de titel *À la venue de Noël / Maîtrise & Grandes Orgues de Notre-Dame de Paris*. Het inspireerde Sybolt de Jong om een Frans kerstlied te bewerken in een swingende en moderne 'Notre-Dame-stijl' voor the Gents en orgel of twee harmoniums.

*Il est né le divin enfant,
Jouez hautbois, résonnez musettes;
Il est né le divin enfant,
Chantons tous son avènement.*

Hij is geboren, het goddelijke kind.
Laat je horen, hobo en trekzak.
Hij is geboren, het goddelijke kind.
Laten wij allen zijn komst bezingen.

Ave virgo virginum (Conductus) Anonymous (13de eeuw) *The Gents*

Het Notre-Dame-deel van het programma wordt afgesloten met een *conductus*: een *processiezang*, in de Middeleeuwen gezongen aan het begin én het einde van een viering.

Deze compositie, van een niet bij naam bekende componist maar vrijwel zeker behorend tot de kring van Middeleeuwse Notre-Dame musici, is bewaard gebleven in de eeuwenoude bibliotheek van de Notre-Dame.

*A*ve virgo virginum
Verbi carnis cella,
In salutem hominum
Stillans lac et mella.
Peperisti dominum.
Moysi ficella,
O radio sol exit, et luminum
Fontem parit stella.

Wees gegroet, o maagd der maagden,
herberg voor het vleesgeworden woord,
voor de redding van de mensen
Laat je vloeien melk en honing.
Nu je de Heer gebaard hebt,
in een biezen kistje als van Mozes.
O, uit één straal komt een hele zon voort;
één ster baart een fontein van lichten.

Ave, plena gratia,
Caput Zabulonis
Contrivisti spolia
Reparans predonis.
Celi rorans pluvial
Vellus Gedeonis,
O filio tu nos reconcilia,
Mater Salomonis.
Virgo tu mosayce

Rubus visionis,
De te fluxit sylice
Fons redemptionis.
Quos redemit calice
Christus passionis,
O gaudio induat glorifice
Resurrectionis.

Wees gegroet, vol van genade!
het hoofd van Beëlzeboel
heb je verpletterd en wat een rover
Had geroofd heb je terugveroverd.
Hemelse dauw laat je druppelen,
gulden vlies van Gideon.
O, verzoen jij ons met je zoon,
Moeder van Salomo!
Maagd, jij bent het brandende braambos

Dat Mozes zag in zijn visioen.
Jij bent een rots waaruit
Een bron van verlossing is gaan stromen.
Allen die Christus verlost
door de beker van zijn lijden leeg te drinken,
o, moge hij die kleden in de vreugde
van zijn glorierijke verrijzenis.

vertaling Pieter Oussoren

VENETIË – SAN MARCO – begin van de 17de eeuw

De grote ruimte van de San Marcobasiliek nodigde uit tot een nieuwe, sensationele manier van componeren. Componisten gingen experimenteren met de ruimte van de San Marco-basiliek. Ze plaatsten meerdere koren en groepen instrumentalisten in uithoeken van de kerk, met als resultaat spectaculaire echo-effecten.

O Magnum Mysterium Giovanni Gabrieli (1555 – 1612) *The Gents/De Jong & De Jong*

Een dubbelkorig werk (met echo's!) op een mystieke tekst gecomponeerd voor een kerstviering in de San Marco. De harmoniums vervangen de gebruikelijke koperblazers.

O magnum mysterium,
et admirabile sacramentum
ut animalia viderent Dominum natum
jacentum in praesepe
Beate Virgo, cujus viscera meruerunt
Portare Dominum Jesum Christum
Alleluia

O groot mysterie
en bewonderenswaardig sacrament,
dat dieren de pasgeboren Heer mogen aanschouwen
liggend in een kribbe
Gelukkig is de maagd wiens schoot het verdiende
de Heer Jezus Christus te dragen.
Halleluja.

Pastorale – Allegro Arcangelo Corelli (1653 – 1713) *De Jong & De Jong* (uit Concerto di Natale opus 6 no. 8 in g-klein)

In de Italiaanse instrumentale muziek drong de dubbelkorige compositietechniek snel door. In het Concerto di Natale (het concerto voor de geboorte) maakt Corelli er veelvuldig gebruik van.
U hoort twee delen uit dit concerto in een arrangement van Sybolt de Jong.
De pastorale herdersmuziek in een karakteristieke 6/8 maat (vergelijk met Stille Nacht) wordt gevolgd door een flitsend allegro.

Dormi, dormi Euwe & Sybolt de Jong (1956 & 1961) *The Gents/De Jong & De Jong*

Een veel toegepaste Venetiaanse 17de eeuwse compositietechniek is het gebruik van een *ritornello*, een instrumentaal refrein. In de composities van Claudio Monteverdi (hij was vanaf 1613 maestro di capella van de San Marco) is dit veelvuldig hoorbaar.

De broers de Jong hebben in een co-productie deze techniek toegepast. Een instrumentaal ritornello verbindt de drie coupletten van een Corsicaans (nù Frans, toen Italiaans) kerstliedje. Het eerste couplet is in een oude, imitatorische Renaissancestijl geschreven, in de overige twee coupletten verschuift het muzikale idioom geleidelijk naar een later tijdvak. Het ritornello blijft de constante factor...al zit daar soms net even een andere draai in dan verwacht.

30
C.Ten. bel, fà la nan-na O ca-ro fi-glio. O Sal-va-tor mio Sig-nor o
T. bel fà la nan-na O ca-ro fi-glio. O Sal-va-tor, Sig-nor
B. bel nan-na O ca-ro fi-glio. Dor-mi, dor-mi o Sal-va-tor, mio-Si-nor,
B. fig-lia, tan-to O - - - tan-to bel. Dor-mi Dor-mi
I.
2.
30

LEIPZIG – THOMASKIRCHE – Bach (en Mendelssohn)

Johann Sebastian Bach was van 1723 tot zijn dood in 1750 cantor van de Thomaskirche.

In deze kerk beleefden veel werken van Johann Sebastian Bach hun première. Toen Bachs werken uit de mode raakten en zelfs in de trechter van de vergetelheid verdwenen, neemt Felix Mendelssohn Bartholdy in het begin van de 19de eeuw het initiatief om ze opnieuw uit te voeren.

Daarmee ontstaat een Bachtraditie in Leipzig. In het Bachjaar 1950 werden de stoffelijke resten van Johann Sebastian Bach vanuit de gebombardeerde Johanniskirche naar de Thomaskirche overgebracht. Door de kosten in een kruiwagen..... en daarmee is de cirkel rond. Als eerbetoon programmeert men op feestdagen tijdens de Thomasconcerten overwegend werken van Bach en Mendelssohn.

Nun komm der Heiden Heiland *Johann Sebastian Bach*

- ♦ Koraal BWV 62
- ♦ Koraalpreludium BWV 659
- ♦ Koraal BWV 62

The Gents
DeJong & DeJong
The Gents

Het koraalpreludium BWV 659 is afkomstig uit de *Leipziger Korallen*, een verzameling koraalbewerkingen die in de jaren dat Bach als Thomascantor werkzaam is, zijn ontstaan of gereviseerd. Sybolt de Jong maakte een arrangement van BWV 659 voor twee harmoniums. De koraalmelodie wordt rijkelijk versierd geëxposeerd. Een vierstemmige zetting omlijst de koraalvariatie.

Nun komm, der Heiden Heiland,
der Jungfrauen Kind erkennt,
dass sich wundert alle Welt,
Gott solch Geburt ihm bestellt.

Kom, die 't heil der volken draagt,
Kom tot ons, o kind der Maagd,
Heel de wereld sta verstomd,
Hoe God menselijk tot ons komt.

PAUZE

LEIPZIG – THOMASKIRCHE vervolg

Ich steh' an deiner Krippen hier J. S. Bach/Jelle Stellingwerf (1958) *The Gents/De Jong & De Jong*

De tekst bezingt het contrast tussen groot – klein en rijkdom – armoede, waarbij het schijnbare arme en zwakke kind in de kribbe als een machtige koning wordt erkend.

Er zijn meerdere melodieën in omloop.

De hier gekozen versie is van de hand van J. S. Bach.

Jelle Stellingwerf maakte een tweetal arrangementen.

U hoort de versie voor drie stemmen (meervoudig bezet) en twee harmoniums.

Refreintekst

Nimm bin, es ist mein Geist und Sinn,
Herz, Seel', und Muth, nimm alles bin.

Neem het, het is mijn geest en zinnen
hart, ziel en gemoed, neem alles

*Ich steh an deiner Krippen hier
O Jesulein mein Leben
Ich komme, bring und schenke dir
Was du hast gegeben
Nimm bin, es ist mein Geist und Sinn,
Herz, Seel', und Muth, nimm alles bin
Und lass dir's wohlgefallen*

Ik sta hier bij uw kribbe
O Jezus, gij mijn leven
Ik kom, breng en schenk u
wat Gij mij hebt gegeven.
Neem het, het is mijn geest en zinnen
hart, ziel en gemoed, neem alles
en laat het u welgevalen

Refrein

*Ich lag in tiefster Todesnacht,
Du wurdest meine Sonne,
die Sonne die mir zugebracht
Licht leben, Freud' und Wonne.
O Sonne, die das belle Licht
Des Glaubens in mir zugericht't
Wie schön sind deine Strahlen!*

Ik lag in donkerheid en nacht
Gij werd mijn zon, mijn luister,
de zonne, die mij vrede bracht
En redde uit het duister.
O zon die door het donker breekt
en 't ware licht in mij ontsteekt,
Hoe heerlijk zijn uw stralen.

Refrein

*Eins aber, hoff' ich, wirst du mir,
Mein Heiland, nicht versagen,
Dass ich dich für und für
In, bei und an mir tragen.
So lass mich doch dein Kripplein sein
Komm, komm, lege bei mi rein;
Dich und all' deine Freuden.*

Eén wens slechts heb ik: Heer, verhoor
mij als ik U kom vragen,
dat ik U heel mijn leven door
diep in mijn hart mag dragen.
O laat mij toch uw kribbe zijn
en maak mijn hart tot uw domein
vervul mij met uw vreugde!

O Jesulein Süß (BWV 493) Johann Sebastian Bach *The Gents*

Een oude Duitse melodie geharmoniseerd door Johann Sebastian Bach.

Kölner Gesangbuch, 1623

O Jesulein süß, o Jesulein mild,
Dein's Vaters Will'n hast Du erfüllt:
Bist kommen aus dem Himmelreich,
uns armen Menschen worden gleich,
o Jesulein süß, o Jesulein mild.

O Jesulein süß, o Jesulein mild!
Des vaters Zorn hast du gestillt,
Du zählst für uns all unser Schuld
Und schaffst uns deines Vaters Huld,
O Jesulein süß, o Jesulein mild.

O Jesulein süß, o Jesulein mild,
Du bist der Lieb ein Ebenbild.
Zünd an in uns der Liebe Flamm',
Daß wir dich lieben allzusamm,
O Jesulein süß, o Jesulein mild.

De Jong & De Jong

* **Preludium en Fuga** in C BWV 34/5 & 29/2 Johann Sebastian Bach / arr. Sybolt de Jong
Utrecht 13 december / Helmond 20 december / Groningen 23 december (Bach of Mendelssohn)

* **Arioso** 'Ja es sollen wohl Berge weichen'
(uit Elias op. 70) Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847) / arr. Sybolt de Jong
Middelstum 14 december / Amsterdam 21 december
Rotterdam 21 december / Groningen 23 december (Mendelssohn of Bach)

* **Fuga** in a-klein BWV 947 Johann Sebastian Bach / arr. Sybolt de Jong
Heerlen 22 december / Den Bosch 22 december

** afhankelijk van de locatie*

TALLINN - Tulev en Pärt

De Estse componisten Arvo Pärt (1935) en Toivo Tulev (1958) studeerden aan het conservatorium van Tallinn.

Ze zijn niet verbonden aan de kathedraal van Tallinn (al voert het Kathedrale Koor hun werk regelmatig uit). Wel zijn ze gezichtsbepalend voor de moderne internationale kerkmuziek en componeren in opdracht van kathedralen én vooraanstaande koren. Zowel Tulev als Pärt laten zich in meerdere opzichten beïnvloeden door Middeleeuwen en Renaissance.

Summer Rain Toivo Tulev (1958) *The Gents*

Tulev componeerde *Summer Rain* (2005) voor het ensemble Vox Clamantis uit Estland. De tekst is een combinatie tussen Latijn en Engels ('mengeldicht'). *Rorate caeli desuper*, is een Latijnse hymne voor Advent en wordt afgewisseld met verzen van de componist. Op bepaalde momenten klinkt de roep: *SITIO* ('Mij Dorst'), woorden van Jezus ontleend aan het evangelie van Johannes. De gelovige ziel identificeert zich, in het verlangen naar Jezus, met de woorden van Jezus. Structuur van de compositie: de Latijnse tekst klinkt als een antifoön (refrein) en wordt afgewisseld met verzen in het Engels.

*Rorate caeli desper
et nubes pluant justum.*

The arithmetic of pain,
calculation of destruction.

*Rorate caeli desper
et nubes pluant justum.*

The arithmetic of pain,
of death, of children killed,
of endless hatred.

*Rorate caeli desper
et nubes pluant justum.*

Calculation of destruction,
of buried and of the unburied,
of rain, endless rain,
of death, of destruction,
of pain,
Pain of the born and of the unborn.
Be not angry, O Lord,
and remember no longer our iniquity:
behold the city of thy sanctuary / *Sitio* /
is become a desert.
Jerusalem, Jerusalem is desolate.

*Rorate caeli desper
et nubes pluant justum / Sitio /*

But not angry, O Lord,
and remember no longer our iniquity:
behold we have sinned
and we are become as one unclean,
and we have all fallen as a leaf;
and our iniquities, like the wind,
have taken us away.
Thou hast hid thy face from us,
and hast crushed us
by the hand of our iniquity. / *et nubes* /
Drop down dew, ye heavens, from above,
/ *pluant justum* /
and let the clouds rain the Just One.
/ *Sitio, sitio, sitio* /
Pain,
Pain of the born and of the unborn.
Drop down dew, ye heavens,
Drop down dew.

*Dauwt, hemelen, van boven
laat neerstromen de zoon van God*
De rekenkunde van pijn,
De berekening van verwoesting

De rekenkunde van pijn,
van de dood, van gedode kinderen
Van eindeloze haat

De berekening van verwoesting
van de begravenen en de onbegravenen
van regen, eindeloze regen,
van dood, van vernietiging
van pijn
Pijn van de geboren en de ongeboren
wees niet boos, O Heer
en gedenk niet langer onze ongerechtigheid:
zie, de stad van uw heiligdom
is een woestijn geworden
Jeruzalem, Jeruzalem is verlaten

maar niet boos, o Heer
en gedenk niet langer onze ongerechtigheid:
Zie, wij hebben gezondigd
en zijn geworden als een onreine
en we zijn allen gevallen als een blad
en onze ongerechtigheden hebben ons
meegenomen als de wind.
Gij hebt uw gezicht voor ons verborgen
en ons vermorzeld
door de hand van onze ongerechtigheid
Gij hemelen, laat de dauw naar beneden vallen

En laat de wolken de Rechtvaardige regenen

Pijn
Pijn van de geboren en de ongeboren
Laat de dauw vallen, gij hemelen
Laat de dauw vallen

vertaling Nelleke Smits

Most Holy Mother of God Arvo Pärt (1935) *The Gents*

De Estse componist Arvo Pärt vindt zijn inspiratiebron in Gregoriaanse gezangen, vroege meerstemmigheid (Perotinus!) en het geluid van bellen, met name de subtiele geluiden van het *tintinnabulum*. Een tintinnabulum is een klokje in een mooi versierde houder met daarbij het beeld van de patroonheilige van een kerk. Pärt over zijn *tintinnabuli*-stijl: 'Het is voldoende als een enkele noot mooi gezongen wordt...'. Pärts 'tintinnabuli' composities klinken spiritueel en statisch, alsof de muziek oneindig door zou kunnen gaan. Zelfs (of, juist!) de stilte krijgt evenveel gewicht als een muzieknoot. Als een mantra klinkt de tekst: Most Holy Mother of God save us.

tintinnabulum

RODEN

In 1985 maakte dirigent Bouwe Dijkstra een voorzichtig begin met het Roder Jongenskoor. Zijn inspiratiebron ligt in Engeland en dan met name bij de muzikale traditie in St. Paul's Cathedral te Londen, en dat zou en moest ook gerealiseerd worden in Nederland en zo geschiedde. Het koor groeide uit tot één van de beste jongenskoren van Nederland. In 1991 schrijft het dagblad Trouw in recensie over de eerste solisten-cd: 'Ze zouden een kathedraal om het Roder Jongenskoor heen moeten bouwen'. Een kathedraal kwam er niet in Roden, maar wel een geweldige kerkmuzikale traditie die tot op de van vandaag dag (o.l.v. dirigent Rintje te Wies) voortduurt. The Gents zijn in de jaren 90 van de vorige eeuw ontstaan uit het Roder Jongenskoor. Een fiks aantal van de huidige zangers hebben als jongetje meegezongen in het RJK.

Euwe de Jong was de gehele 'Dijkstra'-periode (1985 – 2006) organist van het koor. Deze periode is richtinggevend geweest voor zijn muzikale ontwikkeling.

Nu zijt wellekome is gecomponeerd in een repetitieve stijl. Een hommage aan het geboorteproces om vanuit niets, iets te laten ontstaan. Veel herhaling, maar toch ontwikkeling en onverwachte wendingen. Het werk is in 2013 voor *Noël d'Europe* gecomponeerd en opgedragen aan 'stemmenontwikkelaar' bij uitstek: Bouwe Dijkstra.

Nu zijt wellekome Euwe de Jong *The Gents & DeJong/DeJong*

(Mengeldicht)

Nu zijt wellekome
Jesu, lieve Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer.
Nu zijt wellekome van de hoge hemel neer.
Kyrieleis/ Alleluia
Hodie Christus natus est Heden is Christus geboren
Beth'lem is de stede,
wierook ende goud
Amen/ Alleluia

*Teksten Euwe de Jong
Layout Sybolt de Jong*

The Gents

a choir to watch

Vocaal ensemble The Gents is een voor Nederland uniek gezelschap dat zich in korte tijd een vooraanstaande plaats heeft verworven binnen internationale muziekwereld. De groep jonge zangers wordt alom geroemd vanwege de bijzondere klank, de grote mate van flexibiliteit en de weergaloze interpretatie van het zeer uiteenlopende vocale repertoire.

Of het nu gaat om religieuze muziek uit de Renaissance, Romantische Engelse muziek, arrangementen van eigentijdse jazz en popsongs of speciaal voor het ensemble gecomponeerd werk, de concerten van The Gents zijn stevast een buitengewone belevenis. De optredens kunnen dan ook rekenen op een enthousiast publiek en lovende kritieken in de pers:

American Records Guide: "Their intonation, perfect unisono, sensitive handling of texts makes this an ensemble to follow. Chanticleer has some real competition here"

International Record Review: "The Gents produce a highly polished, rich and smooth sound, with impeccable intonation, articulation and ensemble"

De basis voor de kwaliteit en de professionaliteit van The Gents werd gelegd binnen het Roder Jongenskoor. Dirigent Peter Dijkstra bracht de groep in 1999 bij elkaar en was artistiek leider en dirigent tot 2007. Sindsdien is hij nog betrokken als vaste gastdirigent. Na het vertrek van Peter Dijkstra was Maria van Nieukerken anderhalf jaar artistiek leider van The Gents. Vanaf medio 2008 staan The Gents onder leiding van dirigent Béni Csillag.

Ook internationaal worden de unieke kwaliteiten van The Gents gewaardeerd: Zo traden The Gents op in: Japan, Canada, Duitsland, Zweden, België, Engeland en Spanje. In april 2005 waren The Gents op uitnodiging van het ministerie van Buitenlandse zaken in Japan, waar zij de Nederlandse dag op de wereldtentoonstelling opluisterden. Prins Willem Alexander en prinses Maxima bevonden zich in het enthousiaste gehoor. Vanwege het overweldigende succes gingen The Gents in 2006 opnieuw op tournee in Japan. Vorig jaar waren zij te beluisteren in diverse concerten in het kader van het internationale korenfestival 'La Fabbrica del Canto' bij Milaan. In november 2012 namen The Gents met veel succes deel aan het aan het internationale festival Polyfolia in Normandië.

Bij Channel Classics zijn inmiddels zes CD's van The Gents verschenen. In november 2009 kwam 'Sehnsucht' met Duits Romantisch repertoire uit. In november 2011 namen The Gents een CD op met werken van George Gershwin in samenwerking met sopraan Johannette Zomer en het Haags Saxofoonkwartet.

www.thegents.nl

Boekingsinformatie via zakelijk leider

Bob Klaassen 050 5254724

thegents@xs4all.nl

.

Counters:

Rienk de Jong
Robert Kuizenga
Niec van der Meulen
Gerben van der Werf

Tenoren:

Gerben Bos
Joost Heutink
Wybo Vons

Baritons:

Elbert de Jong
Dennis van der Veen
Eduard Walda

Bassen:

Henk van Essen
Geert Meijering
Arnoldus Scharft
Rolf Utermöhlen
Jeroen Vreugdenhil

Béni Csillag – *dirigent*

Béni Csillag (1976) begon zijn muzikale opleiding op 6 jarige leeftijd met vioollessen. Na verschillende instrumenten bespeeld te hebben, begon hij in 1995 aan zijn studie koor- en orkestdirectie aan de Liszt Ferenc Academie in Boedapest. Naast deze hoofdvakken studeerde Béni tevens muziektheorie en schoolmuziek. In 2001 rondde hij zijn studie af.

Tijdens zijn studie leidde hij onder andere de opera afdeling met producties van Monteverdi (*L'incoronazione di Poppea*) en Mozart (*Le Nozze di Figaro*). Tevens was hij assistent van Peter Oberfrank waarmee hij samen Puccini's *Il Trittico* met het Nationaal Theater in Szeged deed.

In 2003 was Béni Csillag geselecteerd voor de Eric Ericson Masterclass in Haarlem. Deze stond onder leiding van Hartmut Haenchen en Uwe Gronostay. Een week lang werkte Béni met het Nederlands Kamerkoor en het Groot Omroepkoor. In juni 2007 werd hij opnieuw geselecteerd, deze keer waren de docenten Simon Halsey en Robert Sund.

In 2004 assisteerde hij Tonu Kaljuste in Vigevano (Italië) met het World Chamber Choir, een vertakking van het World Youth Choir, waarin Béni jarenlang als zanger heeft gefungeerd.

Sinds september 2005 woont Béni Csillag in Nederland. Hij studeerde koordirectie aan het Koninklijk Conservatorium bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt. In september 2008 behaalde hij hier Cum Laude het Masterdiploma. Hij is artistiek leider van The Gents, het Nieuw Nederlands Vocaal Ensemble en het Philips' Philharmonisch Koor in Eindhoven. Béni is regelmatig gastdirigent bij het Leids Projectkoor, hij heeft eind 2012 vijf kerstconcerten gegeven met het Nederlands Kamerkoor en begin 2013 als repetitor gewerkt in Hilversum met het Groot Omroepkoor.

Follow that Star; nu een kerstcadeau voor € 12,-

Tien jaar na de eerste release wordt *Follow that star*, dé kerst-CD van The Gents o.l.v. Peter Dijkstra opnieuw uitgebracht. In de gehele maand december als speciale aanbieding voor slechts € 12,- verkrijgbaar. Bestel de CD online of koop deze bij de concerten van Noël d'Europe.

De broers Euwe en Sybolt de Jong vormen sinds hun studietijd aan het Conservatorium te Groningen een orgelduo en hebben in de loop der jaren een bloeiende concertpraktijk opgebouwd. Hun repertoire omvat werken voor orgel vierhandig uit de Renaissance t/m heden.

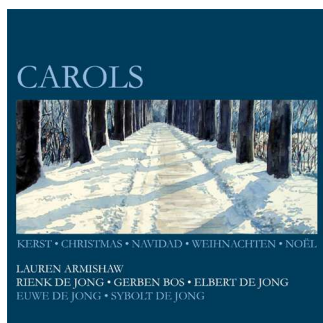
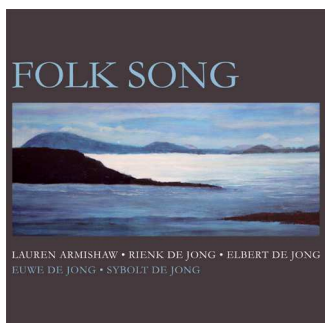
Alle arrangementen en composities van de jongdejong zijn verkrijgbaar via www.dejongdejongmusicpublications.nl

In de afgelopen jaren verscheen een - nationaal en internationaal geprezen - serie cd's met arrangementen voor orgel vierhandig van cantatedelen van J. S. Bach waarvan het zesde deel in 2013 is verschenen.

In 2010 is een start gemaakt met de cd serie 'Felix Mendelssohn Bartholdy - transcriptions for organ duet'.

Met het ensemble de jongdejong+ maakten zij een tweetal hooggeprezen cd's (Folksong en Carols) waarbij het harmonium in combinatie met een vocaal kwartet centraal staat. www.dejongdejong.nl

Alle cd's zijn te bestellen
via www.dejongdejong.nl

of koop deze bij de concerten
van Noël d'Europe.

Christmas carols uit diverse landen, gearrangeerd voor twee harmoniums en een vocaal kwartet.

De Jong & De Jong begeleiden de sopraan Lauren Armishaw en drie vocalisten uit het ensemble 'The Gents' met het melancholieke geluid van diverse harmoniums van Amerikaanse en Duitse makelij.

Lauren Armishaw, *sopraan*
Rienk de Jong, *countertenor*
Gerben Bos, *tenor*
Elbert de Jong, *bariton*
Euwe en Sybolt de Jong, *harmonium*

Komende christmas carols concerten:

Zondag 15 december 2013
Catharinakerk, Roden - 15.00 uur

Donderdag 26 december 2013
Nicolaïkerk, Utrecht - 12.00 uur
brunchconcert

Donderdag 26 december 2013
Torenpleinkerk - Vleuten - 15.30 uur

De concerten zijn mede mogelijk gemaakt door de volgende fondsen:

Cultuurfonds BNG
kunstraad Groningen
stichting Beringer-Hazewinkel
Elise Mathilde fonds
k.f. Hein Fonds
Meindersma-Sybenga stichting

Zakelijke gegevens

Vocaal ensemble The Gents

t.a.v. Bob Klaassen
Kraneweg 13-5
9718 JC Groningen
Website: www.thegents.nl
Tel.: 050 525 47 24

De Jong & De Jong

t.a.v. Sybolt de Jong
Vijfakkers 6
9356 CD Tolbert
Tel: 0594 517073
Websites:
www.dejongdejong.nl
www.dejongdejongmusicpublications.nl

Aankomende concerten The Gents

Heaven / back to the roots

Peter Dijkstra, dirigent
Joeke Hoekstra, slagwerk

Na vele omzwervingen keert dirigent Peter Dijkstra terug op het oude nest voor een hemels programma met The Gents.

zaterdag 1 maart 20.15 Den Haag, Nieuwe Kerk
zondag 2 maart 11.00 Amsterdam, Concertgebouw
vrijdag 7 maart 20.15 Roden, Gereformeerde Kerk
zaterdag 8 maart 20.15 Haarlem, Philharmonie
zondag 9 maart 15.00 Brielle, Grote Kerk

NOËL D'EUROPE

Vocal Ensemble
The Gents

o.l.v.
Béni Csillag

Euwe & Sybolt de Jong
orgel & harmoniums

